

• פרק ה •

תורת הנזיר בסוד הפרצופים העליונים

בזוהר הקדוש, בתיקונים ובכתבי האר"י מבואר, כיצד חלקי התורה השונים מושרשים כל אחד במקור אלוקי אחר, בפרצופים העליונים, לפי דרגתם השונה. לחלוקות אלו יש מספר היבטים ובחינות, ומהרח"ו (שער המצוות, פרשת ואתחנן) מסכם זאת כדלהלן:

התנ"ך כולו מושרש בפרצוף זעיר אנפין שבעולם האצילות, ובאופן פרטני: התורה מושרשת בתפארת דזעיר אנפין, הנביאים – בנצח והוד דזעיר אנפין, והכתובים – ביסוד ומלכות דזעיר אנפין.

ה'תורה שבעל פה' לעומת זאת מושרשת בו"ק (חג"ת נה"י) דנוק' דזעיר אנפין:

ששת סדרי המשנה מושרשים בכלים האמצעיים דו"ק דנוק' דז"א, ואילו הגמרא מושרשת בכלים החיצוניים של הו"ק דנוק' דז"א, שהם אחוריים דשם אדנ"י: א, א"ד, אד"נ, אדנ"י.

בפרק זה נבחן כיצד מצוות הנזירות כמובא בתורה שבכתב ובתורה שבע"פ מותאמת בדרגותיה השונות לבחינות אלו, וננסה לדלות מרמזי התורה גם את בחינותיה היותר מפורטות בשורשים המובאים כדלעיל.

א. פסוקי תורת הנזיר – בכתר דתפארת דזעיר אנפין

כבר ראינו לעיל בפרק א (בשער זה, שער ג'), שהנזיר מהווה מרכבה לכתר העליון השורה עליו, לפרצוף אריך אנפין. השם הקדוש שמייצג את ספירת הכתר הוא שם אהי"ה, כמבואר בספרי הסוד. ראה לדוגמה את דברי רבי יוסף גיקטיליה בספרו שערי אורה, פרק י', וזה לשונו:

"השם העשירי משמות הקודש נקרא אהי"ה. זהו השם העולה בראש הכתר שאין בו ידיעה לזולתו. הוא השם המסתתר בשפיר חביון, הממונה על עולם הרחמים...".

והנה, למרבה הפלא, מספר פסוקי התורה בפרשת הנזיר שבפרשת נשא הוא

ואחד, ושם אהי"ה, שם הכתר – עולה גם הוא בגימטריה עשרים ואחד, והדברים מופלאים!

זאת ועוד, כבר בתחילת פרשת הנזיר התורה משתמשת במילה המרמזת אף היא בתורת הסוד לכתר: "איש או אשה כי יפליא לנדור נזיר להזיר לה" , יפליא מלשון נפלא, טמיר ומכוסה, מה שמרמז לכתר הנקרא גם 'פלא עליון',²⁰⁷ והוא טמיר ונעלם.

לאור דברים אלו נראה לענ"ד לומר, שפסוקי תורת הנזיר מושרשים בכתר שבתפארת דזעיר אנפין, כלומר בראש התפארת. לעומת זאת, שאר מצוות התורה מושרשות באיברים אחרים, במאורות האחרים של התפארת דזעיר אנפין, כשהם למטה ממצוות הנזירות. דברים אלו מלמדים שלא רק שמדרגת הנזירות נישאה ומרוממת מעל שאר מצוות התורה אלא שהנזירות היא השורש והמבוא לשאר המצוות, כמו כל שורש המזין ומחיה את ענפיו.

ב. משניות מסכת נזיר – תפארת דנוק' דזעיר אנפין

עוד מגלה האר"י (שם), שכלל ששת סדרי המשנה מושרשים בו"ק דנוק' דז"א, כל סדר כנגד אחד מהו"ק ספירות, כשמשניות מסכת נזיר, כמו כל סדר נשים - מושרשות בתפארת דנוק' דזעיר אנפין. להלן פירוט חלקי המסכת והקבלתם לכלל איברי התפארת בהיותה פרצוף שלם:

במסכת נזיר תשעה פרקים, ולענ"ד סדר הפרקים והתוכן המופיע בהם מסודר כנגד מבנה איבריו של פרצוף התפארת כולו דנוק' דזעיר אנפין, כשפרצוף התפארת מתחיל בכתר ומסתיים ביסוד, וכדלהלן:

פרקים א-ב: לשונות קבלת הנזירות – כנגד כתר²⁰⁸ וחכמה דתפארת דנוק' דז"א.

207. הכתר נקרא 'פלא עליון', בהיותו המקור היחיד לניסים ולנפלאות שעושה הקב"ה בעולמו.

208. גולגולת דז"א.

הכתר והחכמה דתפארת דנוק' דז"א הם הראשית שממנו הכל מתחיל 'ראשית חכמה יראת ה', וכך שני הפרקים הראשונים של המסכת עוסקים בלשון, הדיבור, שממנו מתחילה וחלה הנזירות על האדם.

פרק ג: ספירת ימי הנזירות – כנגד בינה דתפארת דנוק' דז"א.

הבינה, האמא, בונה ומפרטת לפרטים את החכמה, הרעיון, וכך פרק זה עוסק בפירוט ימי הנזירות, ספירתה וההלכות הקשורות בהם.

פרק ד: נזירות אשתו ובנו, עבדים וגויים – כנגד חסד דתפארת דנוק' דז"א.

ספירת החסד פועלת התפשטות וריבוי, וכך פרק זה עוסק בהתפשטות הנזירות על משפחתו של הנזיר, ורכושו (עבדים).

פרק ה: טעות ושגגה בנזירות – כנגד גבורה דתפארת דנוק' דז"א.

כשם שהגבורה היא מקור הדין והצרות, כך פרק זה עוסק בנזירות שגגה וטעות.

פרק ו: שלושת איסורי הנזיר ותגלחת טהרה – כנגד תפארת דתפארת דנוק' דז"א.

כשם שהתפארת כוללת בתוכה את כלל איברי הגוף של הפרצוף, כך פרק זה עוסק בפרטי ההלכות של שלושת איסורי התורה המרכזיים שעליהם עומדת כל מצוות הנזירות וקדושתה: איסור אכילת ושתיית כל היוצא מן הגפן, איסור תגלחת והאיסור להיטמא למתים.

פרקים ז-ט: תגלחת טומאה וספק טומאה בנזיר – כנגד נצח הוד ויסוד דתפארת דנוק' דז"א.

כשם שהנצח, ההוד והיסוד הם הרגלים והיסוד המעמיד את הפרצוף כולו,²⁰⁹ כך פרקים אלו העוסקים בפרטי דיני ספק טומאה בנזיר והשלכות הטומאה

209. משמעות המושג 'מעמיד' את הפרצוף היא, שספירות אלו הם המשפיעות ומזרימות את שפע החיים וההנהגה, למציאות שתחתיהן. כך שאם ספירות אלו פגומות לדוגמא, והם חסרות אור ושפע, הרי מהות הפרצוף ועיקר אורו אינם יכולים להתגלות למטה, והריהו כבטל.

על נזירותו, דהיינו סתירת הנזירות, מהווים 'רגליים' עליהם עומדת כל מצוות הנזירות.

נמצא אפוא, שמשניות מסכת נזיר מסודרות וכוללות את איברי הגוף המרכזי של הנהגת הנוק', התפארת דנוק', כשמערכת זו של הנוק' מולבשת, מסודרת ויונקת באופן ישיר ומלא מפרצוף ז"א, בו מושרשת תורת הנזיר ומצותיה, וזאת בסוד הכתר דתפארת דז"א.

זאת ועוד, בספר מעשה רוקח²¹⁰ על המשנה כתב בפירושו למסכת נזיר, שתשעת פרקי המסכת מרמזים לתשעת האותיות בצמד המילים 'נזיר שמשון', שהיה נזיר מפורסם, וכן לצמד המילים 'נזיר אלהים'

ג. גמרא מסכת נזיר – כנגד המלכות דנוק' דזעיר אנפין

מסכת נזיר מסתיימת אמנם בדף סו, אך למעשה יש בה ס"ה (65) דפים (מסכת זו כמו כל מסכתות הש"ס מתחילה בדף ב'). והנה, ראינו לעיל, שכל התלמוד יונק מאחוריים דנוק', דהיינו משם: א, א"ד, אד"נ, אדנ"י, ופה אנו רואים שכלל דפי מסכת נזיר עולה בגימטריה של שם אדנ"י (65), והדברים מפליאים, שכן בזאת אנו רואים כיצד מסכת נזיר, מבטאת במהותה וכוללת את השורש הרוחני שמחיה את כל הש"ס כולו, והרי היא מסכת כללית הכוללת את המהות של הגמרא כולה, כמו כל שורש הכולל את ענפיו.

מן הראוי לציין, שככלל כל ההקבלה בין הגמרא לספירת המלכות ולשם אדנ"י אכן מתאימה למהות הגמרא שכל עניינה לפרט ולברר את פרטי ההלכות המופיעות במשנה ובתורה שבכתב, וזה כידוע מהותה של המלכות, פרצוף נוק', שגם היא עניינה לפרט ולהוציא לפועל את ההנהגה האלוקית במציאות בצורה מפורטת ומדויקת לפרטי פרטים.

כמובן, בסופו של דבר מסכת נזיר מוציאה לפועל באמצעות המלכות את רחמי הכתר ושפעו המרובים, ומכאן גודל השכר, הזכות והשפע המופיעים על הכלל והפרט כשלומדים מסכת זו הלכה למעשה.

210. לרבי אלעזר רוקח, האדמו"ר הראשון לשושלת בעלז.

ד. סיכום

פסוקי מצות הנזירות בפרשת נשא מושרשים בכתר העליון של התפארת דזעיר אנפין ומציאותם הרוחנית היא השורש המחיה את שאר פסוקי התורה ומצוותיה המושרשים בשאר איברי פרצוף התפארת דז"א, כמבואר בשער המצוות, פרשת ואתחנן, לרבנו האר"י. משניות מסכת נזיר מסודרות גם הם וכוללות את כלל איברי התפארת דנוק' דזעיר אנפין, ומסכת נזיר עצמה המושרשת במלכות דנוק' דז"א, באחוריים דאדנ"י - כוללת 65 דפים העולים בגימטריה אדנ"י, והדברים מופלאים.

